

Projekt dofinansowany w wysokości 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej dla Programu PL04 pn.: „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

Krzysztof Kawczyński
Jacek Prześlakowski
Krajowa Izba Gospodarcza

PODSTAWOWE OBSZARY WSPÓŁPRACY PRZEDSIĘBIOSTW ZE ŚRODOWISKIEM EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Co to jest efektywność energetyczna?

Efektywność energetyczna, czyli po prostu oszczędzanie energii, to nie tylko sposób na zmniejszenie emisji szkodliwych gazów cieplarnianych dzięki zmniejszeniu produkcji energii, ale także realne źródło oszczędności. Blisko 70% energii zużywanej w budynkach pochłania ogrzewanie. Efektywność energetyczna, czyli oszczędzanie energii powinno polegać przede wszystkim na jej racjonalnym lub jak najbardziej optymalnym zużyciu. W ciągu ostatnich 10 lat w Polsce dokonał się ogromny postęp w zakresie efektywności energetycznej. Coraz częściej uświadamiamy sobie, że mniejsza produkcja energii to mniejsze zanieczyszczenie i zniszczenie środowiska naturalnego.

Poprawa efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystanie istniejących zasobów energetycznych, w perspektywie wzrastającego zapotrzebowania na energię, są obszarami, do których Polska przywiązuje wielką wagę. Oszczędzanie energii poprzez gaszenie światła, korzystanie z energooszczędnych urządzeń i żarówek pozwala zaoszczędzić na rocznych kosztach energii oraz obniżyć emisję CO₂, zaś dobra izolacja i nowoczesne okna są jednymi spośród wielu środków redukcji emisji i wysokości rachunków na ogrzewanie/chłodzenie pomieszczeń.

Projekt dofinansowany w wysokości 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej dla Programu PL04 pn.: „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

Efektywność energetyczna należy do najbardziej opłacalnych sposobów zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. Pod wieloma względami efektywność energetyczną można postrzegać jako największe źródło energii, jakim dysponuje Europa.

Podstawy prawne

Efektywność energetyczna jest centralnym elementem unijnej strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju społecznego oraz przejścia do gospodarki opartej na efektywnym korzystaniu z zasobów.

Polska ratyfikowała Traktat Karty Energetycznej (TKE) oraz Protokół Karty Energetycznej o Efektywności Energetycznej i Odnośnych Aspektach Ochrony Środowiska w 2000 roku. Zapisy TKE zobowiązują umawiające się strony do sformułowania polityki efektywności energetycznej wraz z odpowiednimi unormowaniami prawnymi i regulacyjnymi.

Dyrektywy Unii Europejskiej w sprawie efektywności energetycznej:

- Dyrektywa 2005/32/WE ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię (ramy dla ustalenia wymogów w zakresie ekoprojektowania oraz wstępnie zakwalifikowane grupy produktów: kotły, podgrzewacze, sprzęt AGD, silniki i inne)
- Dyrektywa 2006/32/WE w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych (cel, mechanizmy i system zachęt oraz rozwój usług energetycznych)

Polskie akty prawne:

- Ustawa o efektywności energetycznej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (uchylona)
- Ustawa o efektywności energetycznej z dnia 20 maja 2016 r. (obowiązująca)

Projekt dofinansowany w wysokości 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej dla Programu PL04 pn.: „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

Celem ustawy jest stworzenie ram prawnych systemu działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej gospodarki, obejmujących system wsparcia, prowadzących do uzyskania wymiernych oszczędności energii.

Ustawa określa krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, w tym zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, zasady uzyskania i umorzenia świadectwa efektywności energetycznej oraz zasady sporządzania audyty energetycznego.

Oczekiwany rezultat: stworzenie polityki efektywnego zarządzania energią w przedsiębiorstwie i monitorowanie oszczędzania energii na podstawie normy EN 16001/ISO 50001.

Zwiększenie efektywności energetycznej MŚP

Problemy:

- słabo izolowane sieci ciepłownicze, budynki i obiekty produkcyjne – straty energii
- stare instalacje przemysłowe i niskosprawne źródła ciepła
- straty energii w procesach produkcyjnych – energii elektrycznej i ciepła lub chłodu
- mało oszczędne korzystanie z oświetlenia przez pracowników
- niska wiedza i kompetencje kierownictwa oraz pracowników
- brak planów działania w celu wdrożenia polityki efektywności energetycznej
- niskie lub żadne korzystanie z odnawialnych źródeł energii do celów działalności gospodarczej

Możliwe działania do podjęcia:

Projekt dofinansowany w wysokości 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej dla Programu PL04 pn.: „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

- izolacja instalacji przemysłowych
- przebudowa lub remont budynków
- modernizacja instalacji przemysłowych, sieci ciepłowniczych i źródeł ciepła
- odzysk energii w procesach przemysłowych
- wykorzystanie własnych odnawialnych źródeł energii elektrycznej lub ciepłej
- modernizacja lub rozbudowa instalacji spalania paliw i systemów ciepłowniczych
- modernizacja urządzeń lub wyposażenie instalacji spalania paliw w urządzenia lub instalacje do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych
- konwersja instalacji spalania paliw na rozwiązania przyjazne środowisku.

Wymagania organizacyjne do efektywnego oszczędzania energii w każdej postaci:

- zmierzenie lub ustalenie aktualnego zużycia energii
- sporządzenie planów zmniejszenia zużycia energii (polityka energetyczna firmy)
- wdrożenie planów i określenie rzeczywistych korzyści
- okresowa weryfikacja i doskonalenie polityki energetycznej dla dalszych oszczędności